

Socialförsäkringsutskottets yttrande

1982/83:3 y

över motion 1982/83:2431 om den ekonomiska politiken

Till finansutskottet

Genom beslut den 17 maj 1983 har finansutskottet hemställt om socialförsäkringsutskottets yttrande över motion 1982/83:2431 av Karin Söder m. fl. såvitt avser yrkandena 10 och 13.

Socialförsäkringsutskottet, som nedan under skilda rubriker behandlar de olika motionsyrkandena, får anföra följande.

Differentierad sjukförsäkringsavgift

Socialförsäkringsavgifter erläggs i form av arbetsgivaravgift för anställda och egenavgift av personer med inkomst av annat förvärvsarbete. Sedan den 1 januari 1982 gäller nya regler för uttag av socialavgifter (prop. 1980/81:178, SfU 28 och rskr 406). De därvid beslutade ändringarna innebär enhetligare och enklare regler för beräkning av arbetsgivaravgifter och egenavgifter. Ändringarna möjliggjorde också ett införande av ett effektivare debiterings- och uppbördssystem och ett första steg i den riktningen beslutades av riksdagen under innevarande riksmöte (prop. 1982/83:60, SfU 10 och rskr 127). Sjukförsäkringsavgiften utgör f. n. 9,5 % av avgiftsunderlaget.

I motion 2431 påpekar motionärerna att sjukfrånvaron är betydligt lägre i många mindre företag än hos större arbetsgivare och att ägare till många små företag därigenom tvingas subventionera de större företagen. Mot denna bakgrund anser motionärerna att åtgärder måste vidtas för att kraftigt sänka småföretagens sjukförsäkringsavgifter. De begär därför i yrkande 10 ett förslag härom från regeringen.

Under föregående riksmöte behandlade utskottet motionsyrkanden med samma syfte som det nu aktuella. I sitt av riksdagen godkända betänkande SfU 1981/82:15 erinrade utskottet om de förändringar av avgiftssystemet som införts fr. o. m. den 1 januari 1982 i syfte att göra systemet administrativt enklare och enhetligare samt underlätta en samordning mellan avgifter och skatter i debiterings- och uppbördshänseende. Mot den bakgrunden ansåg sig utskottet inte kunna tillstyrka de föreslagna förändringarna av avgiftssystemet.

Utskottet, som vill upplysa om att ett flertal motioner i denna fråga har väckts under den allmänna motionstiden i år och att dessa motioner kommer att behandlas under hösten, föreslår med hänvisning till det anförda att finansutskottet avstyrker bifall till motion 1982/83:2431 yrkande 10.

ATP-systemet

Motionärerna i motion 2431 begär i yrkande 13 att en parlamentarisk utredning skall tillsättas med uppgift att göra en översyn av ATP-systemet.

Utskottet vill inledningsvis erinra om att motionsyrkanden om en översyn av ATP-systemet i olika avscenden behandlades av utskottet under hösten 1982. Utskottet, som avstyrkte motionsyrkandena, redogjorde bl. a. för de åtgärder och överväganden som redan var aktuella i frågan (se SfU 1982/83:13). Med hänsyn till att det av förevarande motion inte framgår i vilket syfte den begärda översynen skall göras och till att utskottet under hösten kommer att behandla även motionsyrkanden om en översyn av ATP-systemet anser sig utskottet inte ha anledning att nu närmare behandla frågan. Med det anförda föreslår utskottet att finansutskottet avstyrker bifall också till yrkande 13 i motion 1982/83:2431.

Stockholm den 20 maj 1983

På socialförsäkringsutskottets vägnar
SVEN ASPLING

Närvarande: Sven Aspling (s), Nils Carlshamre (m), Doris Håvik (s), Gösta Andersson (c), Allan Åkerlind (m), Ralf Lindström (s), Lars-Åke Larsson (s), Gullan Lindblad (m), Ulla Johansson (s), Lena Öhrsvik (s), Siri Häggmark (m), Gunhild Bolander (c), Margareta Hemmingsson (s), Rune Backlund (c) och Tommy Franzén (vpk).

Avvikande mening

Gösta Andersson, Gunhild Bolander och Rune Backlund (alla c) anser dels att den del av utskottets yttrande på s. 1 som börjar med "Utskottet, som" och slutar med "yrkande 10" bort ha följande lydelse:

Enligt utskottets mening är den höga sjukfrånvaron på många större arbetsplatser ett stort problem och medför, såsom framhållits i motionen, att ägare till många småföretag med väsentligt lägre sjukfrånvaro tvingas subventionera de större företagen. Utskottet delar motionärernas uppfattning om att åtgärder måste vidtas för att komma till rätta med detta problem genom att anpassa sjukförsäkringsavgiften till sjukfrånvaron på olika arbetsplatser. Mot bakgrund av att sjukfrånvaron är betydligt lägre i småföretagen bör sjukförsäkringsavgiften för dessa kunna sänkas kraftigt.

Utskottet, som inte anser att den i motionen föreslagna förändringen skulle göra avgiftssystemet mer komplicerat, anser att det bör överlämnas åt regeringen att närmare utforma förslaget. Med det anförda föreslår utskottet att finansutskottet tillstyrker bifall till motion 1982/83:2431 yrkande 10.

dels att den del av utskottets yttrande på s. 2 som börjar med "Utskottet vill" och slutar med "motion 1982/83:2431." bort ha följande lydelse:

Enligt utskottets mening är det angeläget att nu göra en översyn av ATP-systemet i syfte att utjämna de skillnader som i dag finns mellan olika grupper av löntagare och egenföretagare. En sådan översyn bör vidare omfatta såväl den långsiktiga finansieringen som fördelningen mellan generationerna. Utskottet, som förutsätter att dessa syften också varit avsikten med den i motionen begärda översynen av ATP-systemet, föreslår därför att finansutskottet tillstyrker bifall även till yrkande 13 i motion 1982/83:2431.

